

februar 2017

PasningsGuide

SELVVANDENDE PLANTEKASSE

---

med eksternt reservoir

INDHOLD

PasningsGuide SELVVANDEnde PLANTEKASSE

Med eksternt reservoir

TagTomat ApS
Husumgade 2, st. tv
2200 København N
www.tagtomat.dk

Udarbejdet februar 2017.

Billeder og illustrationer

Billeder og illustrationer er udarbejdet af TagTomat, hvis andet ikke er angivet.

Af Kristine Kiilerich: forside og s. 4

Licens

Dette værk er udgivet under en Creative Commons Navngivelse – Ikke Kommerciel – DelPåSammeVilkår-licens. Det betyder:

Navngivelse: Du må kopiere, distribuere, vise og anvende dette værk – og afledte værker baseret på det – men du skal kreditere værket som angivet i licensen.

Ikke-Kommerciel: Du må ikke anvende værket til kommercielle formål – som angivet i licensen.

Del på samme vilkår: Du må remixe, ændre og bygge videre på materialet i dette værk. Men hvis du gør dette, skal du distribuere dine ændringer og tilføjelser under den samme Creative Commons licens.

Se <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>

SKAB GRØNNE RAMMER OG NÆRVÆR TIL PLANTERNE PÅ DIN TERRASSE	4
PLANTEKASSENS OPBYGNING	5
PASNINGSGUIDE	6
Vanding de første 4 uger	6
Udendørs	6
Indendørs	6
Vanding efterfølgende	6
Udendørs	6
Indendørs	6
Tømning af vandreservoiret	7
Udendørs	7
Indendørs	7
Jordtilførsel	7
Udendørs	7
Indendørs	7
Gødning	8
Udendørs	8
Indendørs	8
Renhold	8
Udendørs	8
Indendørs	8
Vedligehold	8
Vær særligt opmærksom på	9
ÅRSJUL FOR PLANTEKASSE	10
Udendørs	10
Indendørs	11

SKAB GRØNNE RAMMER OG NÆRVÆR TIL PLANTERNE BÅDE INDE OG UDE

De selvvandende plantekasser med eksternt reservoir fra TagTomat skaber de bedste forudsætninger for frodig plantevækst med minimal vandingsindsats fra din side. Deres højde gør dem lette og behagelige at gå til, når der skal luges, klippes eller nippes, og de er ideelle til at skabe rum og afgrænsning på terrassen, altanen eller på kontoret. Modulerne er velegnede til større stauder, frugtbuske eller klatreplanter og kan sammensættes med andre TagTomat-produkter som fx. espalier eller plantestativ med køkkenkasser; de kan findes på hjemmesiden www.tagtomat.dk/butik.

PLANTEKASSENS OPBYGNING

Principsnit af plantekasse med eksternt reservoir.

1. Vandingsrør
2. Vandreservoir
3. Indvendig aftapningshane
4. Vægerør m. jord

PASNINGSGUIDE

Vanding de første 4 uger

Udendørs

For at sikre at planterne og selvvandingssystemet kommer ordentlig i gang, er det vigtigt, at jorden vandes grundigt igennem 2-3 gange om ugen, også selvom det har regnet. Det kræver 8-10 liter vand at gennemvande jorden, svarende til ca. en af de almindelige, store, grønne vandkander. Der anvendes spredere eller vandes med svag stråle, så vandet bliver jævnt fordelt, og den nye porøse jord ikke klasker sammen. Derefter fyldes vandreservoiret, hvilket gentages efter de første 4 uger.

Indendørs

For at sikre at planterne og selvvandingssystemet kommer ordentlig i gang, er det vigtigt at jorden vandes grundigt igennem 2-3 gange om ugen. Det kræver 8-10 liter vand at gennemvande jorden, svarende til ca. en af de almindelige, store, grønne vandkander. Der anvendes spredere eller vandes med svag stråle, så vandet bliver jævnt fordelt, og den nye porøse jord ikke klasker sammen. Derefter fyldes vandreservoiret, hvilket gentages efter de første 4 uger.

Vanding efterfølgende

Udendørs

Vandreservoiret kan indeholde helt op til 65 liter, og derfor er det kun nødvendigt at fylde det ca. 1 gang om måneden, afhængigt af årstid og vejrforhold. I varme tørre perioder kan der være behov for vanding 2 gange om måneden; men om efteråret, når regnen intensiveres, vandes mindre, og vi anbefaler at lade reservoiret løbe næsten tørt for vand, før det fyldes. I vinterperioden, når frosten kommer, og planterne går i dvale, vandes ikke.

Vand først jorden

Skal jorden vandes, bør det gøres før opfyldning af vandreservoiret, da det overskydende vand fra jorden vil få reservoiret til at løbe over, hvis det er fuldt. Stik en finger et par cm ned i jorden, og mærk efter, om den er tør; er den det, bør der vandes fra oven. Står plantekassen i direkte sol, anbefaler vi at vande på overskyede dage eller om aftenen, når solen er gået ned, og at undgå vand direkte på planterne.

Fyld derefter reservoiret

Tilfør vandet via det grå vandingsrør i bedet, til det når ca. 25 cm op. Reservoiret er fyldt, når vandet løber ud af overløbshullerne i siden. Se hvor højt vandet står ved at kigge ned i røret eller stikke en tør pind derned, som kan vise vandstanden.

Indendørs

Vandreservoiret kan indeholde helt op til 65 liter, og derfor er det kun nødvendigt at fylde det ca. 1 gang om måneden, afhængigt af plantevalg, årstid og soleksponering. I varme sommerperioder kan der være behov for vanding 2 gange om måneden; men om efteråret og i vinterperioden, hvor dagslyset aftager, vandes mindre og kun efter behov. I vinterhalvåret anbefaler vi at lade reservoiret løbe næsten tørt for vand, før det fyldes.

Vand først jorden

Skal jorden vandes, bør det gøres før opfyldning af vandreservoiret, da det overskydende vand fra jorden vil få reservoiret til at løbe over, hvis det er fuldt. Stik en finger et par cm ned i jorden, og mærk efter, om den er tør; er den det, bør der vandes fra oven. Står plantekassen i direkte sol, anbefaler vi at undgå vanding direkte på planterne; dog bør de overskyllendes med koldt vand fra bruser eller forstøver, eller de tørres over med klud hver 2-3 måned, da støv kan blokere for solens stråler. Dette gøres om aftenen eller på overskyede dage.

Fyld derefter reservoiret

Tilfør vandet via det grå vandingsrør i bedet, til det når ca. 25 cm op. De fleste planter vil drukne ved overvanding, og derfor er det vigtigt, at der ikke fyldes for meget vand i reservoiret. Se hvor højt vandet står ved at kigge ned i røret eller stikke en tør pind derned, som kan vise vandstanden.

Tømning af vandreservoiret

Udendørs

I frostvejr bør reservoiret være tørt for vand for at undgå skader på planterødderne og frostsprængning af aftapningshanen. Hanen, der er placeret nederst på siden, åbnes om efteråret, forbliver åben vinteren over og lukkes igen om foråret, når regnen aftager, og der ikke længere er risiko for hård frost.

Indendørs

Er der behov for det, tømmes reservoiret ved at sætte en slange på aftapningshanen og føre den til afløb eller tømme direkte til ekstern beholder.

Jordtilførsel

Udendørs

Jorden i bedet sætter sig med årene, og derfor bør der løbende tilføres ekstra jord. Dette gælder særligt efter det første år, hvorfor der i foråret fyldes op med jord til lidt under kanten af bedet. Vi bruger Champost Planteskolejord, som er velegnet til selvvandingssystemet, da det har god struktur og sugeevne. Skal der dyrkes grøntsager i bedet, anbefaler vi Champost Drivhusblanding, idet denne jord indeholder meget næring; de to jordtyper kan evt. blandes for en luftigere struktur. Champost Drivhusblanding og Champost Planteskolejord kan købes i sæk eller bigbag på www.tagtomat.dk/butik

Indendørs

Jorden i bedet sætter sig med årene, og derfor bør der løbende tilføres ekstra jord. Dette gælder særligt efter det første år, hvorfor der om foråret fyldes op med jord til lidt under kanten af bedet. Vi bruger Champost Pottemuld, som er velegnet til indendørsbrug, idet den har en god sugeevne og ikke tiltrækker fluer og sørgemyg.

Gødning

Udendørs

Vi anbefaler at udlægge et ca. 3-5 cm tykt lag Champost Jordforbedring en gang om året, enten om foråret eller om efteråret. Vælges foråret, mindskes spiring af ukrudt, og vælges efteråret, beskyttes planterødderne mod frost. Jordforbedringen kan også arbejdes godt ned i det øverste jordlag for at gøre det luftigere. Vær opmærksom på, at der ikke må plantes direkte i jordforbedringen, da det svider planternes rødder. Champost Jordforbedring kan købes i sæk eller bigbag på www.tagtomat.dk/butik.

Indendørs

Det er ikke nødvendigt at gøde det første år, da jorden stadig indeholder mange næringsstoffer; men derefter anbefaler vi at anvende den flydende organiske gødning GD12, som er uden konserveringsmidler og baseret på fiskeben, melasse og tangmel. Gødningen opblandes i vand og tilføres på jorden med spreder 1-2 gange om ugen i vækstsæsonen.

Renhold

Udendørs

Vandingsrør og overløbshuller renholdes for at undgå tilstopning. Hvert forår kontrolleres, at vandet kan løbe frit igennem systemet ved at åbne aftapningshanen og spule reservoiret med vandslange via vandingsrøret.

For at få lettere adgang til reservoiret kan et bræt skrues af siden; vær dog opmærksom på ikke at skrue brættet for dybt ind i træet, når det skrues på plads igen.

Indendørs

Vandingsrør renholdes for at undgå tilstopning. Hvert forår spules reservoiret med vandslange via vandingsrøret, og det kontrolleres, at vandet kan løbe frit igennem systemet.

For at få lettere adgang til reservoiret kan et bræt skrues af siden; vær dog opmærksom på ikke at skrue brættet for dybt ind i træet, når det skrues på igen.

Vedligehold

Over en årrække kan træet i plantekassemodulet give sig, og skruerne bør derfor spændes efter. Går enkelte dele i stykker, bør de udskiftes. Delene kan laves af eget genbrug eller anskaffes på www.tagtomat.dk/butik

Vær særligt opmærksom på

- PasningsGuiden er kun vejledende, og vanding er meget afhængigt af vejret, placeringen og planternes egenskaber. For at kunne vurdere, hvor ofte der skal vandes, er det derfor vigtigt at observere planterne og at lære bedet at kende.
- Vi anbefaler at fortsætte med at anvende spreder eller svag stråle i den efterfølgende vanding og at vande om aftenen, når solen er gået ned, eller på dage, hvor det er overskyet.
- Jorden må aldrig tørre så meget ud, at den slipper kanterne i bedet. Sker dette alligevel gennemvædes jorden gentagne gange for igen at få selvvandingsystemet til at fungere.
- Skal bedet flyttes, gøres det forsigtigt, da det kan være tungt. Vi anbefaler først at tømme reservoiret for at mindske vægten.
- Gødningsforholdet er afhængigt af plantevalget og bør altid tilpasses de planter, der står i bedet.
- Ønsker man ikke selv at passe plantekassen, tilbyder TagTomat skræddersyede driftsaftaler.
- For yderligere information eller vejledning henvises til hjemmesiden www.tagtomat.dk

Plantekasser hos SpotOn skaber rum og renser luften.

ÅRSHJUL FOR PLANTEKASSE

Udendørs

	Forår	Sommer	Efterår	Vinter
Vanding	1 gang om måneden.	1 gang om måneden. 2 gange i varme, tørre perioder uden nedbør.	Kun efter behov.	Der vandes ikke.
Tømning	Aftapningshane lukkes, og reservoir fyldes, når risiko for frost er ovre.		Aftapningshane åbnes inden frost.	Aftapningshane forbliver åben sæsonen igennem.
Jordtilførsel	På 2. år tilføres jord til lige under kanten af bedet.	Løbende jordtilførsel efter behov.	Løbende jordtilførsel efter behov.	
Gødning vælg forår eller efterår	Udlægning af jordforbedring. Løbende tilførsel af gødning efter behov.	Løbende tilførsel af gødning efter behov.	Udlægning af jordforbedring. Løbende tilførsel af gødning efter behov.	
Renhold	Reservoiret spules igennem, og vandflow kontrolleres.			

ÅRSHJUL FOR PLANTEKASSE

Indendørs

	Forår	Sommer	Efterår	Vinter
Vanding	1 gang om måneden.	1 gang om måneden. 2 gange i varme, tørre perioder.	Kun efter behov	Kun efter behov.
Jordtilførsel	På 2. år tilføres jord til lige under kanten af bedet.	Løbende jordtilførsel efter behov.	Løbende jordtilførsel efter behov.	
Gødning	Fortyndet flydende gødning tilføres 4-8 gange om måneden.	Fortyndet flydende gødning tilføres 4-8 gange om måneden.	Fortyndet flydende gødning tilføres efter behov.	
Renhold	Reservoiret spules igennem, og vandflow kontrolleres.			